

MARITTA LINTUNEN

*

VALITUT NOVELLIT

WSOY

KANADAN- HANHI

**MARITTA
LINTUNEN**

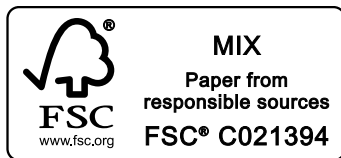
KANADAN- HANHI

VALITUT NOVELLIT

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

© MARITTA LINTUNEN JA WSOY 2022

ISBN 978-951-0-47796-0

PAINETTU EU:SSA

Sisälllys

Jamaikalainen sprintteri,
rento mutta tarkka 7

I

(Ovisilmä, 2006)

Viestintuoja 25

Ovisilmä 39

Bluestiimi 57

Naapurukset 76

Piinaviikko 107

II

(Tapaus Sidoroff, 2008)

Rantavahti 121

Punatähti 139

Tapaus Sidoroff 153

Jääpeili 168

Kanadanhanhi 185

III

(Mozartin hiukset, 2011)

Jannen pää 209

Mustavalkea 230

Habitus 246

Mozartin hiukset 264

Valentiinit 280

Horkka 295

IV

(Takapiru, 2016)

Sielunpesä 315

Takapiru 330

Kylkiäinen 345

Hymypatsas 362

Sovitus 381

Jumalan Sirppi 396

V

(Boriksen lapset, 2021)

Kurjet 415

Kafe Alligator 431

Boriksen lapset 443

Karkuri 466

Luupartio 478

Neljän tuulen portti 495

Pistäväsilmäinen sukulaistäti 508

Sitaatit ja lainaukset 511

Jamaikalainen sprintteri, rento mutta tarkka

MARITTA LINTUSEN novellit ovat löytöretkiä ihmismieleen. Ne ovat poikkeustilojen ja äärimmilleen tiheytyneiden hetkien realismia. Jännitteiden rakentamisen ohella Lintunen taitaa rennon, kulkevan kerronnan. Se lähentelee joskus veijaritarinaa tai aikuisten satua.

Jos kirjailijoihin täytyy välttämättä liittää joku -ismi, kaipa se olisi Maritta Lintusen novellien ja romaanien kohdalla realismi. Hän ammentaa usein arkisista tilanteista, ja kartoittaa niin tulehtuneita perhe- ja sukulaissuhteita kuin naapurivälejä.

Varsinkin varhaiskokoelmat ovat ankkuroituneet itäsuomalaisten muuttotappiopaikkakuntien todellisuuteen. Novellien henkilökaartiin kuuluu monenlaisia väliinputoajia, sivusta seuraajia ja elämän syrjässä sinnikkäästi kiinni roikkujia.

Silti Lintunen ei selvästikään usko stereotyyppisen ”tavallisen ihmisen” olemassaoloon. Kaikilla on salaiset selviytymisstrategiansa ja tukahdutetut intohimonsa. Samoin teot tai tekemättä jättämiset, jotka eivät jätä vuosikymmentenkään jälkeen rauhaan.

Jonkinlainen perusviihtymättömyys ja suurten unelmien jälkeinen krapula yhdistää monia Lintusen hahmoja. He ovat usein samaan aikaan ”taviksia” ja mahdollisimman kaukana sellaisista.

Vai mitä sanoisitte rantavahtia ja oman elämänsä supersankaria esittävästä ”Torvisenkylän pätmänistä”, vanhempiensa nurkkiin jämähtäneestä aikamiespojasta? Tai esiintymisjännityksen, loukatun ylpeyden ja edelleen vihlovan nuoruudenrakkauden takia pianistinurastaan luopuneesta perheenisästä, joka päätyy soittamaan sähköuruilla viihdemuzakia marketin aulaan? Tai eläkkeelle jääneestä opettajarouvista, joka kirjaa säntillisesti ylös ovisilmän kautta seuraamansa naapuripariskunnan elämää. Kunnes huomaa jääneensä täysin koukkuun viinanhuuruiheen intohimodraamaan, niin että akvarellikurssi ja verryttelyjumppakin ovat saaneet jäädä?

Myös sen ”realismin” kanssa on niin ja näin. Ainakin täytyy esittää useita varauksia.

Jo tämän valikoiman avausnovelli ”Viestintuoja” aukoo ovia kansanperinteen ja suomalais-ugrilaisen muinaishistorian suuntaan.

Sen minäkertoja, kolmikymppinen kirjastonhoitaja ihmettelee vaalean lettipäätytön toistuvia vierailuja, hiljaista tuijotusta ja katsetta, jossa häivähtää syytös.

Välillä tyttöä ei näy moneen päivään, ja kertoja ehtii olla huolissaan. Kunnes löytää illalla töistä palatessaan tytön hiekkalaatikolta, rakentamassa esihistoriallisen

kylän pienoismallia sammal- ja kaarnamajoineen, ansoineen ja nuotiopaikkoineen.

Onko tyttö etiäinen ja viestintuoja kokonaan toisesta ajasta? Vai pikemminkin heijastumaa kertojan omasta alitajunnasta ja käsittelemättä jääneistä suruista?

Sen saa jokainen lukea ja tulkita itse. Mutta ainakin kuulemme ensi kertaa mitä lintusmaisimman perusajatuksen: *”Kai jokaisella oli piilopaikkansa. Kenellä piilopirtti, kenellä salattu harrastus. Ja pakopaikkaan saattoi johtaa monta tietä. Tuo tyttö pudottauteui kirjojen lävitse vuosituhantisten metsien outoon huminaan.”*

Yhtä lailla realismia venyttelee toinen Lintusen esikoiskokoelman *Ovisilmä* (2006) novelli ”Naapurukset”. Nelikymppinen self-made man, naistenmies ja hannuhanhi Tero saa vastaansa kaksi kädestä suuhun eläjää, suomenkreikkalaisen ”noitanaisen” Kreetan ja tämän vakoiluretkiä tekevän pojan Mikiksen.

Mukana on unia ja enteitä. Kirjailija viittoo lintujen liikkeistä tulevia tapahtumia lukeviin auguureihin ja uhrieläinten sisälmyksiä tarkasteleviin haruspekseihin. Samoin itselleen tärkeään antiikin mytologiaan ja välimerelliseen kulttuuripiiriin.

Lintusen novellistiikassa on myös alusta asti mukana visuaalinen, suorastaan cinemaattinen jännitysmomentti.

”Bluestiimin” raskaana oleville äideille suunnatun yksityisen tukihenkilöpalvelun pitäisi kai rohkaista

ja kannustaa. Novellin minäkertoja, vahingossa ras-
kaaksi tullut ja saman tien häippäissyttä Ariaan edel-
leen haikaileva ensisynnyttäjä joutuu tukihenkilönsä
Pirjon jyräämäksi. Pirjo luennoi rasvaprosenteista,
hormonivaihteluista ja ruokavaliomuutoksista ja
pelottelee liikakiloilla ja sukupuolielämän vaikeuksilla.

Tukihenkilöpalvelulla on provikkasopimukset
laatumerkkejä tarjoavien lastentarvikeliikkeiden
kanssa, joten ostoslistalla on vaikka mitä liivinsuo-
juksia ja konttauskypäriä.

Ennen pitkää mukaan tulevat kontrollikäynnit
ja ennakoivat hoitosuunnitelmat, samoin oudot
kommentit minäkertojan mielenterveydestä, tämän
pohjoiseen jääneen perheen varallisuudesta ja lapsen
huostaanoton mahdollisuudesta.

Alfred Hitchcockin (1899–1980) tai hänen ilmisel-
vän opetuslapsensa **David Fincherin** (s. 1962) käsissä
”Bluestiimistä” syntyisi melkoinen ”taistele tai pakene”
-trilleri.

Silti Lintunen jättää usein kiehtovalla tavalla auki, mitä
tapahtuu ns. reaalimaailman puolella. Ja mikä osuus
on henkilöiden mielensisäisillä liikahduksilla, itsesug-
gestion voimalla tai jonkun toisen manipuloinnilla.

Isot, hahmojen elämää hyvässä tai pahassa raviste-
levat tapahtumasarjat saattavat lähteä liikkeelle kohta-
lon kevyestä sipaisusta. Ärsykkeet johtavat reaktioihin
ja ne puolestaan vastareaktioihin, kunnes ollaan jo
syvällä väärintulkintojen sopassa.

”Siihen tarvittiin vain pieni tuulenhumina. Ja takana kuiskiva piru”, kuten *Takapiru*-kokoelman (2016) niminovellissa kiteytetään.

Suomalainen novellistiikka on **Maria Jotunin** (1880–1943) päivistä asti pureutunut arkiseen val-lankäyttöön, naapurikyräilyyn ja ihmissuhteisiin kauppatavarana ja vaihdon välineenä. Samoin ihmisten taipumukseen pitää kiinni omista totuuksistaan ja elämäkäsikirjoituksistaan.

Olemmeko sadassa vuodessa kauheasti muuttuneet ja edistyneet? Vai tuleeko ihmisen pienuus ja oman reviirin vimmainen puolustaminen esiin nyt vain uusissa paikoissa, koulumaailmassa, työpaikoilla ja taloyhtiöiden pesula- ja saunavuoroista väännettäessä?

Jotunilaista tematiikkaa löytyy paitsi Lintuselta, myös **Sari Mikkosen** (s. 1967), **Kreetta Onkelin** (s. 1970) ja **Maria Peuran** (s. 1970) novelleista.

Ovisilmää ja *Takapirua* on herkullista tarkastella toistensa sisarkokoelmina. Jälkimmäisen mottolause on kirjallisuutemme toiselta Jotunin veroiselta novellistisuuruudelta **Pentti Haanpäältä** (1905–55). Siinä puhutaan ”vihan punaisesta usvasta”, joka nousee, kun tarpeeksi kiusataan.

Väkivallan potentiaali on esillä vaikkapa novellissa ”Kylkiäinen”. Siinä Sanni ja Jere, kaksi väliin-putoajanuorta, pitävät viimeiseen asti toistensa puolta. Sisarusten isä joutuu taipumaan, kesämökki menee

vasaran alle. Pikkupaikkakunnan mahtimies, autokoulunopettaja Partanen hyödyntää toisten taloudellista hädänalaisuutta ja ostaa mökin. Diiliin kuuluu, että Sanni saa kaupan päälle ajokortin Partasen koulusta.

Kun Partanen ei malta pitää näppejään erossa Sannista ajotunneilla, Jere lähtee hurjalle kostoretkelle.

Paitsi, ettei Lintusen novelleissa mikään ole niin yksinkertaista. Novelli hyödyntää epäluotettavaa kertojaa ja kysyy loppuun asti, kuka puhui totta, kuka muunteli tapahtumien kulkua tai jätti oleellisia asioita kertomatta. Onko Sanniin ja Jereen kenties tarttunut yhteinen vimma, halu korjata perheen kokemat vääryydet ja nöyryytykset pistämällä sivullinen mak samaan?

”Kylkiäinen” tunnetaan myös **Kimmo Leedin** ohjaamana lyhytelokuvana (2018).

Koleus ja juurettomuus periytyvät, pärjääminen edellyttää melkoista itsensä karaisua. Puhumattomuudesta ja perinteisistä roolimalleista ei ihan hevillä päästä.

Tässä kohtaa joku puhuisi ”toksisesta maskuliinisuudesta”. Lintunen on kuitenkin siksi viisas kirjailija, ettei lankea helppoihiin muotisloganeihin. Itse kullakin on yksinäisyytensä ja erillisyytensä kannettavanaan, sukupuoleen ja kansallisuuteen katsomatta.

”Varjotaakka”, ”sukurouta” ja ”vaatimuslasti” ovat jälleen mitä lintuslaisimpia ilmaisuja. Hänen hahmonsansa kantavat mukanaan paitsi omaa henkilöhistoriaansa, myös suvun ja yhteisön taustasäteilyä.

Silti kirjailijaa kiinnostaa myös ihmisen vilpittömyys, yritteliäisyys, puolensa pitäminen, valmius muuttua ja antaa anteeksi.

Hyvyys puskee esiin odottamattomista suunnista. *Takapirun* kahdessa koulumaailman kuvauksessa, ”Sielunpesä” ja ”Hymypatsas” toivottomiksi tuomituista takapulpetin pojista, köyhyyden hajua kantavista kiusaajanaluista tai sosiaalisesti kömpelöistä lukutoukista paljastuu uusia puolia.

Ihmisen monitulkintaisuus ja tyhjentyttömyys leimaa myös tämän valikoiman niminovellia ”Kandahanhea”.

Onko Ontarioon ja uuteen elämään liihotellut ompelimonpitäjä ja siirtolaisrouva Alli Karvonen tai Allie Carson todella sellainen ”kylmäkiskonen ihminen”, toisista vähät välittävä hienostelija, millaisena veljenpoika ja muut sukulaiset hänet näkevät?

Vai onko Pohjanmaan tuulisilla lakeuksilla ja edelleen Uudella mantereella tarvittu tiettyä kovuutta ja häikäilemättömyyttä, jotta ei olisi jäänyt toisten jalkoihin?

Ainakin Lintusen novellit opettavat jättämään ensimmäiset kivet taskuun ja pahat puheet pitämättä. Tiedämme usein toisen ihmisen elämäntarinasta vain pienen osan – ja sisäisistä maailmoista emme senkään vertaa.

Mitä tehdä, kun todellisuus vyöryy päälle kaikkine aikatauluineen, työelämän ja arjen pyörittämisen

vaatimuksineen? Tai kun kohtuuttomia iskuja tulee aina vain, eikä menneisyyden haaveilta saa rauhaa.

Arkipuheessa – ja kirjallisuudessa myös – ihmisiä kehoitetaan usein luopumaan mielikuvitusmaailmoistaan ja elämään kulloistenkin realiteettien ehdoilla. Muu nähdään haihatteluna tai pakkomielteisenä takertumisena.

Lintusen vastaus ”hulluuden” ja normaaliuden kysymyksiin on ratkaisevasti erilainen: ihmiset tarvitsevat sisäisiä maailmojaan ja nyrjähdyksiään kestääkseen ihmisenä olemisen taakan ja ristiriitaisuuden.

Mozartin hiukset -kokoelman (2011) niminovellin kertoja varastaa tupon **Wolfgang Amadeus Mozartin** hiuksia prahalaisesta museosta. Mikään ei ole sattumaa, hiustuposta kasvaa naiselle talismaani tai turvaköysi.

”Jannen päässä” nuori mies ja vanhempi nainen löytävät toisensa **Jean Sibeliuksen** intohimoisen fanittamisen myötä. Todellisuus väistyköön.

Lintusella on itsellään musiikin maisterin paperit ja musiikkioppilaitoksen laulunopettajan tutkinto.

Silti klassinen musiikki ja säveltäjäsuuruudet ovat vain yksi puoli *Mozartin hiuksista*. Novelleissa päästään myös keikkamuusikoiden, tangomarkkinoiden ja tanssilavojen maailmoihin.

Keskeistä on fanittamisen, lumoutumisen, joskus palvonnankin kokemus.

Jälleen kerran – mitä vikaa siinä on? Kuka meistä on vetämään normaalin ja epänormaalin rajoja?

Vastaavia kysymyksiä pohditaan niin *Tapaus Sidoroffissa* kuin romaanissa *Hulluruohola* (2014). Se kuvaa kommuuniutopiaa korpiloukossa, itärajan kupeeseen syntyvää parantolamaista yhteisöä ”valuvikaisille, mutkille vääntyneille maanantaikappaleille”.

Nämä lokeroimattomat ihmiset eivät välttämättä ole kliinisesti mielisairaita, vaan normi-ihmistä heikompia, hauraampia ja mielikuvitukseltaan rikkaampia.

Hulluruoholassa on amerikkalaisen kulkurikirjailijan **John Steinbeckin** (1902–68), Lintusen suuren suosikin henkeä, siis hyvien ihmisten juhlaa ja pakotonta yhteisöllisyyttä.

Tämäkin on Lintuselle hyvin ominaista: novellikokoelmat ja romaanit peilaavat usein kiinnostavasti toisiaan, palaavat samankaltaisiin teemoihin ja asetelmiin aina vain uusista näkökulmista.

Hyväntahtoista hulluutta kuvataan myös Lintusen uusimmassa kokoelmassa *Boriksen lapset* (2021).

Novellissa ”Kurjet” on kyse talokaupoista. Nelikymppinen pariskunta, Jari ja Irina mielivät itselleen huonokuntoista rintamamiestaloa. Emäntä Aino ei vain halua myydä ulkomaalaiselle, varsinkaan venäläiselle.

Näkökulmatekniikka mahdollistaa molemminpuolisen kyräilyn. Aino paheksuu Irinan hiuslakkaa, kampania ja korkokenkiä. Irina taas ihmettelee tasaista pihanurmea, siis käsittämätöntä haaskausta. Siihen kun voisi istuttaa sipulia, kaalia, lanttuja ja herneitä.

Yhteinen sävel löytyy, nimittäin venäläisen mestari-baritonin **Dmitri ”Dima” Hvorostovskin** (1962–2017) esittämä *Kurjet*.

Pian naiset sivuuttavat miehet talokaupoista kokonaan. On puhuttava Dimasta. Irina kertoo, että laulussa taistelukentillä kaatuneet sotilaat muuttuvat valkeiksi kurjiksi. Kohtauksen voi nähdä viittauksena **Mihail Kalatozovin** sodanvastaiseen neuvostoelokuvaan *Kurjet lentävät* (1957).

Edith Södergranin (1892–1923) elämä ja runous inspiroivat novellissa ”Neljän tuulen portti”. Sen minäkertoja etsii miehensä kanssa kesänviettopaikkaa, mutta vastaan tulee vain ”kauhuelokuvien röttelöitä”.

Burnoutin kokenut, työttömäksi jäänyt nainen on suunnitellut gradua Södergranin tuotannosta, ja käynyt pyhiinvaellusretkillä Raivolassa.

Kesäkuun 24:ntenä, Södergranin kuolinpäivänä, osutaan ränsistyneeseen pihaan, ruusujen, voikukkakumpareiden ja harmaiden jättiläiskoivujen keskelle. Tämä ”mörskä” osoittautuu maagiseksi paikaksi, kuin Raivolan huvilan kaksoissiskoksi.

Otollinen miljöö herättää naisen turtumuksestaan. Tuuli availee kuoleman ja elämän välistä ovea, viestejä kulkee ohi outojen vyöhykkeiden. Koivut ovat hengen humisijoita, johtimia taivaan ja maan välillä. Niiden oksilla istuvat ”tuntemattomat viestintuojat”.

Karjala on kuulunut Lintusen kestoaiheisiin miltei alusta asti. Hän on kiinnostunut evakkojen ja sotavete-

raanien YYA-Suomessa hyssytellyistä kokemuksista ja talvi- ja jatkosodasta, joiden mentaliteettia on ilmassa tietyllä tavalla edelleen.

Yhtä lailla Lintusta inspiroivat Kannaksen rikas kulttuurihistoria, Terijoen taiteilijayhteisö ja vaaleat dyynit ja vanhan Viipurin kosmopoliittisuus.

Jo hänen esikoisromaanissaan *Sukukaktus* (2003) kuvataan ”itsestään ja maisemastaan eksyneitä naisia”, syrjäistä rautatieasemaa, jonka ympäristöön ajautuu Karjalan evakkoja. Samalla kyse on kolmen naispolven elämänvalintojen vertailusta.

Sydänraja-romaanin (2012) Ronjaa, harmaahapsi-radikaalin iltatähteä, poltteele isoenonsa Otto Sachsen, 23-vuotiaana Kannakselle kadonneen nuoren hurjapään ja päämajan alaisen sissin kohtalo.

Isänsä järkytykseksi Ronja muuttaa sukunimensä Sachseksi, käy armeijan ja tulee sieltä ulos kakskytjarisat-ikäisenä reservin vänrikkinä. Hän liittyy maanalaiseen Sydänraja-verkoston, joka tähtää suoraan toimintaan Tarton rauhan rajojen palauttamiseksi.

Boriksen lapsissa mennyt ja nykyhetki, suomalaisuus ja venäläisyys, reaali maailma ja hahmojen sisäiset todellisuudet ovat milloin iloisesti, milloin traagisesti umpisolmussa.

Novellit kysyvät, keillä on oikeus muistaa ja surra. Entä kenen muistot ovat oikeita?

Vaikka kahdesta evakkotiestä on jo 80 vuotta, Lintunen muistuttaa viisaasti, ettei rajakarjalaisuus ole suinkaan katoavaa kansanperinnettä. Sotatraumat ja

sukutarinoiden aukkokohtat säteilevät vaikutustaan ylisukupolvisesti. Nykyiset kolmi-nelikymppisetkin joutuvat kohtaamaan oman Karjalansa.

Lintusta voisi luonnehtia eepiseksi impressionistiksi – hieman **Kristina Carlsonin** (s. 1949) ja **Elina Hirvosen** (s. 1975) tapaan: he voivat käsitellä lähihistoriaa tai kaukaista menneisyyttä ja kutoa melkoista ihmiskohtaloiden vyyhteä ilman, että lukijalle tulee ähky.

Perinteisen epiikan seikkaperäisyyden sijaan Lintunen nojaa minän kerroksellisuuteen ja paikkojen ja esineiden muistiin. Hiljaisuus ja rivien välit saavat puhua.

Boriksen lasten niminovelli käyköön esimerkiksi. Se liikkuu yhtä aikaa 1930-luvun puolivälin Viipurissa ja nykyajassa, ja onnistuu 28 sivussa kertomaan monta tarinaa.

Ensinnäkin on Paltamon kasvatti Sulo Huttunen, joka lähtee suurin toivein ja vanerilaukku kädessään Viipuriin opiskelemaan viulunsoittoa. Perillä hän joutuu opettajansa kyykyttämäksi ja herraskaisten lasten pilkkaamaksi. Suloa haukutaan lainaviulua soittavaksi ”maalaispelimanniksi”.

Tosi ja fiktio sekoittuvat: novellin henkilökaartiin kuuluvat viulutaiteilija ja aikansa lapsitähti **Heimo Haitto** (1925–1999) ja kapellimestari, Viipurin musiikkiopiston johtaja **Boris Sirpo** (1893–1967).

Novellin minäkertoja, Lahden konservatorion

arkiston harjoittelija, on tahollaan Sulon kaltainen ulkopuolinen ja epävarma ihminen. Hän ei uskalla astua esiin suurten lahjakkuuksien varjosta.

Sulon traagisten vaiheiden selvittely muodostuu harjoittelijalle psyykkisesti eheyttäväksi prosessiksi. Syntyy silta maailmojen ja vuosikymmenten välille, ”apeuden ja toivottomuuden horros” vaihtuu orastavaksi intohimoksi.

Juuri tällaisia elämänilon ja inspiraation hetkiä Lintunen kuljettaa kirjoissaan kautta linjan. Ja lunastuksen välikappaleena toimii jälleen musiikki.

Ihmisen kutsumusta pohditaan *Boriksen lasten* ohella tavalla tai toisella Lintusen kaikissa kokoelmissa, samoin hänen oopperamaailmaan sijoittuvassa romaanissaan *Stella* (2018).

Mitä tapahtuu luopujille, jotka kuolettavat omat lahjansa ja taipumuksensa? Oli kyse sitten realiteettien pakosta, tietoisesta harkinnasta tai hetken mielijohteesta.

Pintatasolla on varmasti mahdollista saavuttaa aivan tyydyttävä ja mielekäs elämä. Silti aavesärky ja surutyö voivat jatkua vuosikymmentenkin yli.

Lintusen kirjoissa elää myös viehättävä toisintekemisen henki, usko ihmiseen ja jokaisten hetkien ainutkertaisuuteen.

Mozartin hiukset, *Hulluruohola* ja *Boriksen lapset* ovat kukin tavallaan carpe diem -kirjoja. Samoin Lintusen viimeisin romaani, *Pohjois-Norjan*, EU-Bry-

selin ja Kreikan saariston välillä sukkuloiva *Kirjeitä suolavuonolta* (2020).

Unelmia on parempi päästä toteuttamaan, elämä on tässä ja nyt. Absurdit arkiset tilanteet tai ohime-nevät sanat voivat johtaa siihen, että hahmot vapau-tuvat lukkoon lyödyistä elämänkäsikirjoituksistaan ja ennakkoluuloistaan. He pistävät kuvionsa kerralla railakkaasti uusiksi.

”Jokainen hetki on ratkaisun hetki”, kuten ”Kallion Kierkegaardinakin” tunnettu kirjailija-filosofi **Torsti Lehtinen** (s. 1942) on asian ilmaissut.

Juuri siksi Lintunen, kirjallisuutemme kova realisti ja varovainen optimisti, on novelleissaan mieltynyt aidosti avoimiin loppuihin.

Lintunen on verrannut, *Kirjailija*-lehden 1/2013 haas-tattelussa, työtään jamaikalaisen sprintterin valmiste-luihin ennen sadan metrin juoksua.

Sprintteri kuuntelee viimeiseen asti reggaeta, sitten heittää kuulokkeet pois – mutta on tarkka, tietää, mitä tekee ja miten lihakset toimivat.

Novellistina Lintunen haluaa säilyttää saman ilon ja rentouden, mutta pitää samalla ”kylmän sihdin” päällä koko ajan. Lause pitää viedä niin pitkälle kuin mahdollista, mutta ilman että se tuntuisi päkistetyltä.

Yhtä lailla novellit liikkuvat myötäelämisen ja mustan huumorin rajoilla. Varsinkin kaikkein epä-toivoisimmillaan hahmot näyttäytyvät väkisinkin koomisessa valossa.

Se ei poista sitä tosiasiaa, että tämä sprintteri suhtautuu ymmärryksellä ja uteliaisuudella heistä jokaiseen.

Jani Saxell

Maritta Lintusen novellitaide on psykologisesti tarkkaa ja taidokasta. Yksittäisestä hetkestä tihkuu suurempi kertomus ja arkisessa kohtaamisessa on läsnä mennyt, tämä hetki ja tuleva. Näennäisesti pienimuotoisista sattumuksista kehkeytyy ihmeitä.

Kanadanhanheen kirjailija on valinnut novelleja kaikista kokoelmistaan.

”Jos Romaani on kartanon isomahainen, korskea isäntä,
ja Runo isännän mystisiä näkyjä kokeva tytär,
olkoon Novelli se nurkassa kyyhöttävä, pistäväsilmainen
ja teräväsanainen sukulaistäti,
joka osuu aina lähimmäksi totuutta
ja jota ei kaikista yrityksistä huolimatta saada millään hengiltä.”

– MARITTA LINTUNEN

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-47796-0